

Terugkeren naar de Heemkunde-site kan via de *Terugknop*.

U vindt de *terugknop* bovenin uw scherm, meestal uiterst linksboven.

Ontdek Boxtel!

Gedenksteden cultuurhistorische as

Welkom!

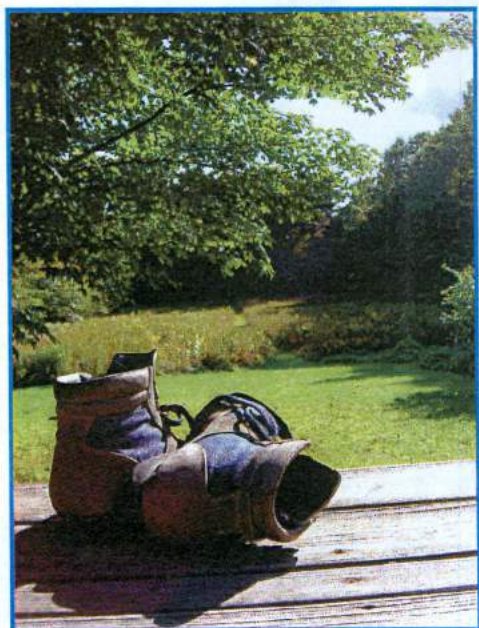
Jâs de Keistamper heet u van harte welkom in zijn gemeente Boxtel. Hij is een reus van een kerel, die regelmatig achter zijn wolk vandaan komt om de Boxtelaren en buitenstaanders op hoogtijdagen over belangrijke kwesties toe te spreken. Zijn familienaam 'Keistamper' verwijst naar een zeer oud gebruik in Boxtel: al eeuwen lang liggen er keien in de Boxtelse straten. U vindt die stenen nog op de Burgakker.

Gedenksteden: zes bijzondere gebeurtenissen

Onderweg bent u misschien al grote ronde stenen in het wegdek tegengekomen. Deze gebeitelde gedenksteden herinneren aan bijzondere gebeurtenissen uit de plaatselijke geschiedenis. Er liggen zes van dergelijke stenen in 'de cultuurhistorische as'. Dat is de verbindingsweg tussen kasteel Stapelen en de Sint-Petruskerk. Om deze 'as' te volgen nodigt Jâs u uit om eerst via de Burgakker over het bruggetje het park in te wandelen tot aan het kasteel.

Trek uw wandelschoenen aan en ontdek de bijzondere stenen!

Vier in elkaar gevlochten harten

Vlak vóór de ophaalburg ligt de eerste steen met deze tekst in het randschrift: 'Wie Mij volgt dwaalt niet rond in de duisternis' (Joh. 12, 47). Daarbinnen ziet u vier in elkaar gevlochten harten. Het symbool van de Assumptionisten, mannelijke religieuzen, die op kasteel Stapelen wonen. Deze steen is een cadeau van het gemeentebestuur in 2000, omdat zij toen 150 jaar op Stapelen verbleven. In het randschrift staan ook twee symbolen: een sleutel en een merlet (vogel). Deze twee afbeeldingen komen in elke steen terug. Zij verwijzen naar het gemeentewapen van Boxtel:

De merlet is afgebeeld op het schild en de sleutel verwijst naar de apostel Petrus, die twee sleutels vasthoudt.

→ Loop nu weer richting de Burgakker.

Vrije heerlijkheid

Na de kruising Burgakker – Raaphof herinnert de gedenksteen aan een zeer bijzondere gebeurtenis: Boxel was vroeger een vrije heerlijkheid. Dat wil zeggen, dat deze heerlijkheid deel uitmaakte van het heilig Roomse Rijk met de adelaar als sprekend symbool. In de rand staat de tekst: 'Karel IV, Rooms keizer, schenkt Boxel in leen aan Theodricus en Maria 29 IV 1356'.

De Boxelaren waren toen onderdanen van de keizer in Duitsland en niet van de hertog van Brabant. Theodricus van Meerheim en Maria van Boxel woonden op Stapelen.

→ Loop de Burgakker uit tot de kruising met de Rechterstraat.

Kasteel Stapelen op oude ansichtkaarten.

Baronie van Boxtel

Vóór deze kruising van 'de cultuurhistorische as' en de hoofdweg door het Boxtels centrum ligt de Gemeentesteen Boxtel, die tevens herinnert aan de tijd dat Boxtel en Liempde zelfstandige gemeenten waren.

Vanaf het aanbreken van de Nieuwe Tijd (1500) wordt deze heerlijkheid steeds meer de Baronie van Boxtel genoemd. In het randschrift staan vier jaartallen:

1293: oudst bekende document over de Boxtelse gemeenschap.

1391: Heerlijkheid Liempde wordt aan de Boxtelse heer in leen gegeven.

1795: Boxtel en Liempde: twee zelfstandige gemeenten.

1996: Boxtel en Liempde samengevoegd tot één gemeente. De twee sleutels verwijzen naar het wapen van Boxtel. De ploeg staat in het wapen van Liempde.

→ Vervolg uw weg door de Kruisstraat naar de Markt.

Schependomzegel

Schependomszegel van Boxtel

Deze gedenksteen ligt in de richting van het gemeentehuis. Vroeger kwam het Boxtels bestuur van schout en schepenen voor transacties vaak bijeen in herbergen op de markt. Ter bevestiging ervan hingen de schepenen een zegel onder officiële papieren. Het afgebeelde **schependomszegel** hangt aan zo'n charter van 8 V 1430.

U ziet de apostel Petrus met twee sleutels en onder hem het wapen van de heren van Boxtel. In het randschrift van het zegel staat in het Latijn: '**s(igillum) scabinorum in Boxtel**' = schependomszegel van Boxtel.

→ U loopt richting de Clarissenstraat tot aan de kruising met de Oude Kerkstraat.

Oprichting Kapittel

De steen die nu op uw pad komt gedenkt de oprichting van het Kapittel op 26 XII 1492. Dat is een groep van negen priesters, ofwel een college van negen seculiere kanunniken, die de diensten in de Sint Petruskerk verzorgden.

Zij woonden verspreid in het centrum van Boxtel.

Boven: een paar omhoog geheven handen = Aanbidding.

In het midden: Drie open handen = Smeekgebed.

Onder: vijf gevouwen handen = Dankgebed.

→ U gaat de Oude Kerkstraat in tot aan Duinendaal

Heilig Bloedprocessie

Ieder jaar trekt nog steeds op **Drievuldigheidsondag** de **Heilig Bloedprocessie** door Boxtel. Vanaf 1380 heeft Boxtel toestemming om de **Heilig Bloeddoeken** aan de bevolking en de pelgrims te tonen. In Boxtel bevindt zich de corporaal en in Hoogstraten de altaardwaal. De man in het midden stelt de priester Eligius van den Aker voor, die de kelk na de consecratie omstiet.

L.D. o.s.b. staat voor: Leo Disch, ordo sancti Benedicti. Hij was de kunstenaar. Ontwerper was J.J.E.M. (Hans) de Visser.

Heilig Bloedprocessie Boxtel

Cultuurhistorische as Boxtel:

deze as is de verbindingsweg tussen Kasteel Stapelen en Sint-Petruskerk

Uitgave: gemeente Boxtel, oktober 2010

Vormgeving: Cluster Communicatie gemeente Boxtel

Teksten: J.J.E.M. (Hans) de Visser

www.boxtel.nl

www.twitter.com/boxtel

www.boxtelgemeente.hyves.nl